

Tuwaŋuä, Poli iqu kinganä
1 Tesälonaika
pmeqä iquaunqä äqäkqe
Yätamakqä kukŋuä
hiŋuiqänjä iquvi

Tesälonaika ii anä-himqä naqänänjä, qua Masendoniya iuvi. Poli iqu anä-himqä Pilipai ävämaŋi, Tesälonaika iunqä äwätä, qokä-apäkä Jisasi Iqueqä yoqenqä iqi aquvä qämbŋqä, ävauqumuatkqe. (Wäunuiŋqä 17:1-9, hiŋuä qundŋqä.) Inäqe, Israitqä iqi äpmamiŋuwä iqua, qokä-apäkä kuapänänjä Poli iqueqä kukŋuiu qänaknä ipu, Jisasi Iquenyqä quuvqä eqiyätanqä äqumbiyi, qu äwqä quvqä imäkkuwi. Iutaŋi, Poli iqu Tesälonaika ävämakqe. Qänakŋi, iqu anä-himqä Korinä iu pmetanqi, iqueqä wäunüä anä imiŋiyä Timoti iqu äwimetä, nätmätqä, ämaqä Kraisi Iqueqä yoqä-tänjä iquau, Tesälonaika iu äwimakqenqä awä ätukqe.

Poli iqu, Timoti iqueqä kukŋuä qätä äwiyäqänqanŋi, iqutä, Silasi iqutä, Timoti iqutänŋi, qu tuwaŋuä tä, ämaqä Kraisi Iqueqä yoqä-tänjä, Tesälonaika iu pmetanquwä iquauqä quuvqä heqiyqe, yänänäqŋqä iwimäkpŋqä äqäkuwi. Ämaqä näqŋqä-tänjä kuapänänjä iqua, kukŋuä tiŋnä ätmiŋuwi. Poli iqueqä tuwaŋuä, Goti Iqueqä bukä iu äqänänqä iutaŋi, tuwaŋuä tä, iqu kinganä äqäkqä iiyi. Poli iqu,

ämaqä Kraisi Iqueqä yoqä-tänjä Tesälonaika iu pmetanuwä iquauqä quuvqä heqiyqenqätä, suqä anguinqätä, aquvänä itä, tuwanuä tä äqäkqe.

Ämaqä näqñqä-tänjä iqua, knui tiinjä indqänätqänjä. Ämaqä Kraisi Iqueqä yoqä-tänjä iinjä iqua, Iqu anguni äänä pänqutiyä-qe, knuä kuapanä indqänminuwi. Qu näqñqä ipñqä iinjä wiñangi, Poli ique yatñqä äwikuwi. Ämaqe, Jisasi Iqu angu mapqännga äpäkombqä iqua, qu hänä hea ique-ique mapnuwänqätanä? Ga Kraisi Iqu äkñga päniqäwä? Poli iqu kimanj, tiinjä ätukqe. Qu suqä anguä iu qänaknä iqäpnuwänqe. Inji, iqua Naqä Iqueqä päniqenqä näwe imäkmbu pmepñqe.

Poli iqu, tuwanuä tquenqä kukñuä ätkqenqä

¹ Nyi Poli iqundä, Silasi iquätä, itanga Timoti iquätä, ne tuwanuä tä henyqä äväwqatqu. He Goti neqä Apiqueqätä, itanga Naqä Jisasi Kraisi Iqueqätä, epu, anjä-himqä Tesälonaika* iu aquvä äqänätqänuwä iquenqä. Goti Hanjuwä Iqu, Iqueqä qeqä imänqeuta hinji etapätä, äwqä hanuä imbu pmetpñqä emäkquä.

Poli iqu, Tesälonaika iqua quuvqä eqäkuwinqä, yeeqä ikqenqä

² Ne hea ique-iquenji, Goti Iquenyqä tääqä ätuätanänganji, henyqä knuä yqänä ipisanä, “änquiqä” ätuätunqe. ³ He heqä quuvqä eqäpiyita, wäunuä itqänuwinqätä, heqä

* **1:1** Wäunqinqä 17:1-9

suqä ämaqenqä äwiñqeta, wäunüä yänänäqñqä imäkätqänjuwiñqätä, itañga heqä kñui, neqä Naqä Jisasi Kraisi Iquenyqä indqämbu, hinüä äqumbu äpmapiyita, wäunüi mäwquatämäuqä a yänänäqñqä äqätänjuwiñqätäni, ne kñuä ämetanä, Goti Apique, “änñuiqä” ätuätunque. ⁴ Neyämaqä, Goti Iqu henyñqä äwinyänqä iquenä, Goti Iqu he atäunüä ae etekqenqe, ne näqñqä eanitanä, “änñuiqä” ätuätunque. ⁵ Iqu iinjä etekqenqe, ne näqñqä hinqi mämeqä iquque. Kukñuä äñguä we-hunqä-tänä iqu, ne hinqi mäma mäyapqä ikque. Ne yänänäqñqetä, Dñä Äñguä Iqu yätamakqä neyqanqgetä, itañga ne quuvqä yänänäqñqä eqiyanä, “Kukñuä iqu naqä-qakuiqä” ätätanä, awä etkque. Ne heyaqä awä imä äpmenä, yätamakqä heyatunquä suqä imäkminquä iunqe, hiqä-hiuäni, näqñqä ae äyä enä.

⁶ He kukñuä naqä-qakui ämakuwitanä, hanjä-iqä ämepiyännga, Dñä Äñguä Iqu yätamakqä eyqanqi, nesä, neqä Naqä Iqutä, hanjä-iqä ämetanä yeeqä iminquä-pa, he-pqe asä inä iminjuwi. ⁷ He iinjä imäkäpiyitanä, ämaqä quuvqä heqiyqä, qua naqä Masendoniya iu pmeqä iquautä, qua naqä Äkaiya iu pmeqä iquautä, ämotqueqä enqä-panä äpmenä. ⁸ Ämaqä imimä äpmenjuwi, Naqä Iquenyqä kukñui, hesa qätä ae äwikiwi. Qua Masendoniya iutä, Äkaiya iutänä ma, qua eeqänänjä iunji, he Goti Hanjuwä Iquenyqä quuvqä eqäkuwiñqe, qu qätä ae äwikiwi. Ne iinqe, awä inä matqä pa yanä. ⁹⁻¹⁰ Ne he emeqanqua, he yeeqä änä-änä ipu

äneyätmeqanğä qätä äwikuwiñqe, qu kukñuä tii ätätqänä. “Ämaqä Tesälonaika pmeqä iqua, goti quanğä iquaunji ävquatämäupu, Goti Naqä-qakuä Hänjä-pmeqä Iqueqä yäpä iqinyä äväpu, itanğa Iqueqä Ymeqä qäukuä yäninjä Iquenyqä hinuä äqumbu äpmenjäuä” ätätqänä. Ymeqä Iqu, ii Jisasi Iquvi. Iqu äpäkonganğa, Goti Iqu, Ique anği ävauqumuatkqe. Itanğa Iqu, Goti Iqueä äwqä tnäñi, suqä quvqä imäkqä iquaunqä äpäñqä ii, ne mänemeqä yätñqä, Yätamakqä Neyqä Ique.

2

Poli iqu, Tesälonaika iu wäunüä iminçenqä

¹ Neyämaqäüä, ne iqi emakque, hinçi memeqä danä ikçenqce, he näqñqä äyä enä. ² Ne henyqä äpatunquänä anjä-himqä Pilipai iu pmetanğquänğanji, ämaqce quvqä inetquepu, neyaqä huiwiunji täñä-hunqä naqänänjä änätapminuwiñqe, he näqñqä ae enä. Ne hanjä-iqä ii qäyä ämetanä-qe, neqä Goti Iqueqä yätamakqä iutanji, ne zä miqä danä, pemänä itanä, kukñuä anğüä we-hunqä-tänji, awä äyä etminçue. ³ Ne ämaqce, “He Jisasi Iquenyqä quuvqä heqäpiyä” ätuäkitunçue, suqä tiinçiqua qäsä imäkätanä, hmanji. Kukñuä quvqce matqä, quvqä imäkqänqä kñuä mindqänqä, kukñuä quanği mäutqe. Oee. ⁴ Ne kukñuä iinji, hinçinä mätkuä itqänju. Goti Hanjuwä Iqu, neqä suqä yamwiqä ae äneyätä, Iqueqä kukñuä we-hunqä-tänji, awä tuäkiqatunquänä, quuvqä ae änaiqäkkä iuta, awi ii ätuäkitqänju. Ne

wäunuä ii imäkätunquenqe, yeeqe ämaqe miqä ipnä. Goti, neyaqä qeqä-quuvqä imñi, Yamwiqä Neyqä Iquenyä, yeeqä iwimäkätunquä äyä imäkätqänu.

⁵ Ne emayäkitanä iunji, heyaqä nätmatqä tämeqä kukñuä huitañä-huitañi maetqä itanä, hiñuä yqänä äqunanä, qeqä bimbiqä natqanji kukñuä quanğä isua maetqä iminquenqe, Goti Hanjuwä Iqu näqñqä hiqanji, hiqä-hiuä-pqä näqñqä ae äyä enä. ⁶ Itanğa neyaqä yoqe, he-pqä, ämaqä huizi-pqä, haqeu mänamäuqanqe, mänenqä eä. ⁷ Ne Kraisi Iqueqä kukñuä awä tuäkiqñqä änandowatkqä eanä-qe, “He qätä äneyäpu, iinjä imäkäpiyä-qe” yänänäqñqä maetqä, ymeqä nandqä känai, anuä ävätä änguänänjä ämitñqä-panjä iinjä eanä, qeiqinyä äyä äpmaminque. ⁸ Ne henyqä kiinjä nenyätanji, qeqä etmäkätanitanji, Goti Iqueä kukñuä änguä we-huñqä-tänji awä etatunquenqä, yeeqä änenyätäqä-qe, tiinjä-pqä inänji. Ne “Quñqä yänjä inä weniunqueqä” kñuä indqänanä äpmaminque.

⁹ Neyämaqäüä, ne wäunuä dnjä huqä imäkminquä iunji, he hiñuä ae äqunquwi. Inğanji he nesa hanjä-iqä mämeqä ipñqä diñqe, ne hiunji-heatqä mbqä wäunuä yänänäqñqä itanä, kukñuä we-huñqä-tänji awä etätanä, hesä anä äpmaminque. ¹⁰ He ämaqä Kraisi Iquenyqä quuvqä eqiyätqänuwä iquendä, anä äpmenänğanji, ne Goti Iqueä yäpä iqi äpmenä, suqä quvqä hui mimäkqä jänänänjinä imäkätqätaunqñqä näqñqe, henyä mämeqä, Goti Hanjuwä Iqu-pqe inä ämaminque. ¹¹ Kaniqu,

iqueqä ymeqä du änguänängä ämitnqä-ma, ne, he hñqunä-hñqunä, tiinjä ämeyätunquä iinjce, hiqä-hiuäñi näqñqä enä. ¹² Ne hiqä kñuä äwqce evauqumuatätanä, heqä qeqä-quuvqä imñi yänänäqñqä emäkätanä, manjä yänänäqñqä tiinjä äyä etminqce. “Goti Iqu, ‘He Nyaqä miqeuñqätä, Nyaqä yoqä naqä äqonänqä iu ämotqueqänqä timäupnuwänqä’ tääqä etätñqce. Inji he Iqueqä äwinyänqä iunä pmetanñpiyä.”

¹³ Goti Iqueqä kukñuä we-huñqä-täñi, ne äma äpätanä awä etqanñgua, qätä änekuwä iunqce, he kñui, “Ii ämaqeqä kukñuä ma, Goti Hanjuwä Iqueqä kukñuiqä” eyqanñgi ämakuwi. Iinjñqce, ne hea ique-ique, Goti Hanjuwä Iqueni, “änñguiqä” inä ätuätqänñu. Goti Iqueqä kukñuä ii qäqu, he ämaqä quuvqä heqiyqä iquenä, yätamäqä heyätñqeyi. ¹⁴ Neyämaqäüä, he Goti Iqueqä ämaqä, Jisasi Iquenyqä quuvqä eqiyäpu, qua Jutiya iu aquvä äqänäqisätqänñuwä-panjä-quenä etanñuwinqce, ne näqñqä enñu. Ämaqä iinjä iqua, quyämaqä Israitqä iquauta hanjä-iqä ämakuwä-panji, he-pqce, ämaqä heqä qua qäyutanä iquauta, hanjä-iqä kiinjä äyä ämaka äpäätqänñä. ¹⁵ Ämaqä Israitqä iquautanä hñqua, Naqä Jisasi Ique pizqä äpäkkwi. Qänñganñi iquautanä huiziqua, Goti Iqueqä kukñuä hinñuätqä iquau pizqä äpäkkwi. Itanñga nenñi hñquququa, “He neyaqä qua täunñi, mäpmeqä pambiyä” änatäpu, huätä änandowatkuwi. Täñganñi Israitqä iqua, Goti Iqu äwinyänqä dunñi, qänaknä miqä da, ämaqä eeqänängä iunqä mäkanñqä ipu, tiinjä itqänñuwi. ¹⁶ Ne, Israitqä

qäyä etanġi, huizi iquaunġi, quwqä suqä quvqä iuta, häñä imäkäqumuatqñqä kukñuä tuqñqe, mäutqñqä inemäkpnqä itqänä. Hea ique-ique iinä imäkäpu, quwqä suqä quvqe yändi-yändi imäkqa peyätqätanġuwitani, Goti Iqueqä äwqä tnäñi, kima qäqinyä wimetñqä itqäuä.

Poli iqu, Tesälonaika pmeqä iquau wimetñqä äwinqqenqä

¹⁷ Neyämaqäuä, quvqä inetquepiyä iqua, he evämetunquä inemäkqanġuwitani, ne hesä anä mäpmeqä eanä-qe, henyqä knui, maqänä indqänġqwe. Ne hiñuä eqänatunquä kiinä neñġanġqä-qe, henyqä anġumä quvepqe, ämävqänätunquwe. ¹⁸ Ne henyqe, mapqänqä ma quvepqänqä etanġqä-qe, Setänä iqu hoptäwä äneyätñqe. Poli iqunä, nyi aanä kuapanä emeqisqñqä änyinätñqe. ¹⁹ Neqä Naqä Jisasi Iqu anġi äquvepätqänġani, ne äsque meniunquä hiñuä äqänanä äpmenä, yeeqä äkiuta yaniunquä äpmenä, yoqä naqä äkisquea meniquä äpmeñu? Nätmatqä hui-huita maetqe, hesanänqe. ²⁰ Ne yoqä naqä motqueqetä, yeeqä iqetänġi, he qäuquenġi. Iinñqe, ne he emeqisqñqä änenyätñqe.

3

Poli iqu, Timoti ique iquauñqä ändowatkqenqä

¹ Ne henyqä äwäwa itanitani, äpakänä mäpmeqä yatunquä, tii ätñġquque. “Timoti iqu äyevämeqanġa, Poli iqundä, Silasi iqundä, ye Atenisi du pmeñqeqä.” ² Iinä

ätнанитани, ye Timoti ique henyqä angi ändowatkuee. Iqu neqä neyämaqä, Goti Iqutä wäunuä anä imäkäsinyä, kukñui Kraisi Iquenyqä awä ätuäkitñqä iquvi. Iqu heqä quuvqä heqiyqä iu yänänäqñqä emäqqañguti, he pämä yänänäqñqä tqäpñqä ändowatkuee. ³⁻⁴ He tiñä iqäñqä, hañä-iqä emeqañqqañqä, äwäwa iqä diñqä, äpkqe. Ne hesä anä äpmenänñgani, “Eequne hañä-iqe änemequäniqeqä” etmiñquetani, he iñqä näqñqä ae epu äpmeñuwitani, ii täñga sä änemetqäüä tä. He hiñuä ae äyä äqunänä. ⁵ “Nyi quñqä äwäwa äpakänä miqä imä” kñuä indqänätmä, Timoti ique ändowatkqe, heyaqä quuvqä heqiyqqañqä näqñqä mamqä diñqe. “Ämaqä yamwiqä vqä iqu, hiqä quuvqä heqiyqe yamwiqä eyqañga, he qua iqi päkñqäñqätä, neyaqä wäunuä eeqänänä imäkätunñque, hiñginäwa yeqñqätiyä, ä änäänqätiyä?” tmä, kñuä kuapänä indqänätmä iutanji.

Timoti iqu, Tesälonaika iqua äñguä äpmamiñuwinqä awä ätukqañqä

⁶ Timoti iqu hesä äpmeñqe, yeni täñga-qäñga qe äyemetä, kukñuä yeeqä iñqä, heyaqä quuvqä heqiyqqañqätä, itañga heqä suqä ämaqä huizi duñqä äwiñqä ämeñuwinqätä, äma äpätä awä äyatqi. Iqu kukñuä tiñä-pqe, inä äyatqi. “Ämaqä di, qu quwqä äwqä yeeqä iñqetä, nenyqä kñuä indqänäpu, ne hiñuä naqämbñqe, ne quñqä änenyätñqä-pa, iñä äwinyätqänä” äyatqi. ⁷ Neyämaqäüä,

ämaqä quvqä inemäkätqätangä hanä-
 iqä ämetanä pmetangua, heyaqä quuvqä
 heqiyqenqä qätä iinjä äwiyätanitanä, neqä
 äwqä tämni yänänäqñqä inemäkqi. ⁸ He Naqä
 Iqutä, yänänäqñqä, qänğanä ae ätqäukuwä
 du tqäutangä, inji tängani ne-pqe, quami
 änguänänjä äpmeñu. ⁹ Ne neqä Goti Hanjuwä
 Iqueqä hinuä iqini, henyñqä kñuä indqänätanä,
 yeeqä aanjä kuapänä itqäñu. Iqu yeeqä
 naqänänjä iinjä änätapkqenqä, “Änguiqe”
 qäyunäñi, äänä tätunquäwä? ¹⁰ Ne, he
 hinuä angumä ämaeqänätanä, heqä quuvqä
 heqiyqä imñi, äwa äkiñqä enjuwi, yänänäqñqä
 emäkatunqenqä, qanyä mäpmeqä, Goti
 Hanjuwä Iquenyqä tääqä hiunji-heatqä ätqa
 äwätqäñu.

Poli iqu, Goti Ique tääqä ätukqenqä

¹¹ Ne tiinjñqä nengangiyi. Goti Apiqu Kiqä-
 kiuätä, itanga Jisasi neqä Naqä Iqutäñi, ne
 pe-hunqäqi quvepatunqenqä, hänaqä qanjä
 watunquä iunji, huätä änduqiyäsinyä äñguä
 imäkiyñqä. ¹² Tiinjä-pqe inänqä. Naqä Iqu
 suqä ämaqeunqä äwinqä iqueni, hesä, manquä
 iinjä emnätätñqä emäkquänä. Iinjä dutani, ne
 henyqä änenyätñqä-pa, hiqä-hiuänqätä, qokä-
 apäkä eeqäpnänjä iunqätä, enguätñqä. ¹³ Iinjä
 iutani, tiinjä timäutñqänä. Goti Iqu, heqä qeqä-
 quuvqä yäpä imñi, yänänäqñqä emäkquätñqä.
 Itanga hea neqä Naqä Jisasi Iqu, qokä-apäkä
 Iqueqänä atäunquä ätekqä eeqänänjä iquatä,
 anji anä quveppqänğanä, he Goti Apiqueä

hiñuä iqinji, suqä quvqä hui maeqä, jänänänjä imäkquenä pmetanjuwännga, quvepäniñqä.

4

Suqä, Goti Ique yeeqä iwimäkqä dunä imäkqäpnqe

¹ Neyämaqäüä, ne heñi, suqä eeqäpnäñi, he Goti Hanjuwä Ique yeeqä iwimäkqäpnqenqe ae qe ämetquakque. Inji täñganji, he iunji qänaknä ipu, quamä äñguänänjä äyä äpmeñä. Itannga täñganji, ne Naqä Jisasi Iqueä yoqeta mañä etquque, suqä iinji, heqä äwqä yäpä imñi, aañä yänänäqñqä witanñguti, äpakänä imäkqäpnqä neñganji, mañi i etqu. ² He näqñqä ae äyä eñä. He suqä äänä imäkqäpnuwänqä diñqe, ne Naqä Jisasi Iqueä yänänäqñqä iuta, kukñuä ae äyä etmiñque.

³ Goti Hanjuwä Iqueqä äwiñqä imñä di, tiinñqä äwi. He heqä häñä-pmeqä eeqäpnä ique äwipu, suqä quvqä maeqä, ikikinyänjä tii hiätpnqe. Suqä huiwä yanjä-iñqä Goti Iqu änätapkqä iunä imäkäpu, suqä huiwä yanjä-iñqä huizi, mimäkqä pambu. ⁴ Qokä qäquenä ä apäkä qäquenä, suqä quvqä imäkpnqänä hiqä äwqe mevauqñqä, yänänäqñqä imäkmbu äpmapu, suqä jänänänjä Goti Iqu äwinyänqä iunä imäkqanñpu. ⁵ Ämaqä Goti Hanjuwä Iquenqä maqñqä iqua, quwqä äwiñqä kñuä indqänqä imñi, kñui hiqaqä huisä-hñqutä hiñgi wiqä, iinqänä ämapu, imäkätqäñuwä-pañuenä mäpmeqä itanñpu. ⁶ Itannga hiqä heyämaqä

hñqueqä apäkä iinji yuiqñqä itquepu, qui mi-wimäkqä pambu. Ämaqä hñqu suqä iinjä iqua imäkätqñqe, ne kukñuä yänänäqñqä tiinjä ae äyä etminqñe. Goti Hanjuwä Iqu ämaqä iinjä iqueni, kima ävätä hanä-iqä väniqeqä. ⁷ Goti Iqu ne suqä quvqä imäkqänqä tääqä iinjä mänatätmeqä ikqe. Oee. Iqu ne, Iqueqä ämaqä jänänänjä pmeqänqä tääqä änatätmakqe. ⁸ Inji ämaqä hñqu, kukñuä täuñi tuwä äwiyqäqe, ämaqä du mitqueqä pa iqi. Iqu Goti, Iqueqä Dñä Äñguä Ique etapätñqä Ique, itqueqi.

⁹ Goti Hanjuwä Iqu, suqä hiqä-hiuänqä enqä iquenyqe, ae äyä ämetquakqä-qae, ga he ämaqä quuvqä eqiyätqänjuwä huizi iquaunqä enyätñqä diñqe, tuwanjuä maqiyqä yanä. ¹⁰ He näqñqä ae ämepu, ämaqä quuvqä heqiyqä eeqänänjä, anä qua naqä Masendoniya iu im-imä äpmakäwänjuwä iunqä enyätqäuä. Neyämaqäuä, he suqä iinji äpakänä imäkqäpñqä nenğanji, manjä yänänäqñqe, i etqu. ¹¹ He kñuä yänänäqñqe, quamä qeiqi pmetpñqä iunqä ämapu, he hñqunä-hñqunä wäunui hiqe imäkäpu, itanğa hiqä quamä pmeqä du yätamäkqä hiyquätñqä diñqe, hiqä hipaitä wäunjuä iqäpñqe. Ne he iinjä imäkqäpñqä ae etminquä-qe, manjä yänänäqñqä anji etqu. ¹² He quami iinjä pmapqe, qokä-apäkä Goti Hanjuwä Iquenyqä quuvqä maeqiyqä itqänjuwä iqua henyqe, “Ämaqä äñguänänjä-quaiqä” tqanğa, he nätmatqä hmbinyqä äwa miqä pmetpnä.

Naqä Iqu anji äquvepätqänğanqä

13 Ämaqä Goti Hanjuwä Iquenyqä quuvqä maeqiyqä iqua, ämaqä ae äwekuwä iqua angi vauqänqe, knui mindqänqä ipu, hinuä äqambu mäpmeqä, huäqä-hunqä ämepu knuä äqiyätqänuwä iquayi. Neyämaqäuä, he iinjä enqä-pa pmeqänqe, “Ämaqä quuvqä eqiyäpu, quwqä anjä näweqämqä äwätqänuwä iquauni, squä wimeniqätiyä” tpiyä diŋqe, he näqŋqä metpŋqä äneŋgi. ¹⁴ Iinjä iqänqe, ne eeqäpnä quuvqä tiinjä äyä eqiyätqänu. “Jisasi Iqu äpäkonätä anqumä ävaukqeqä. Iinjä dutaŋi, Iqueä yänänäqŋqeutaŋi, ämaqä quuvqä eqiyäpu äpäkonätqänuwä iquauni, Goti Hanjuwä Iqu angi ävauqumuatätä, Jisasi Iqutä ätuma quvepäniqeqä.” ¹⁵ Iinjäqä, ne Naqä Iqueä kukŋui ämetanä, awi tiinjä etätqänu. “Ne häŋi, Naqä Iqu angi äquvepätqänqanqä yqänä äpmamitatqä iquene, ämaqä ae äpäkonätqänuwä iquauni, hinuiqä mäwimeqä yaniqueqä.” ¹⁶ Ii tiinjä timäuniqe. Naqä Jisasi Iqu, Kiqä-kiuä maŋä yänänäqŋqä tqanqa, Iqueqä ynaunjqä huizi iquautanä naqä iqu-pqe, maŋä inä tqanqa, Goti Hanjuwä Iqueä hääwi äkakä inä tqanqa, Naqä Iqu qäukuä yänisa quvepäniqe. Inqanji ämaqä Iquenyqä quuvqä eqiyäpu äpäkonätqänuwä iqua, qu-ganä angi vaupnuwi. ¹⁷ Inqanji iquatä, ämaqä häŋä yqänä äpmamitatqä iqunesä, Jisasi Iqutä qaquvqä yätqä minatunqänä yanique. Itanqa ne Naqä Iqutä, häŋä hea ique-ique anä pmetanique. ¹⁸ Iinjä etaŋgi, hiqä-hiuä kukŋuä tqe ätnäpiyitaŋi, yänänäqŋqä imäkŋganqpu.

5

Naqä Jisasi Iqu anjumä quvepqenqä, näwe pmetatunque

¹ Neyämaqäüä, hiunji nätmätqä iini timäuqänqe, ne tuwanuä maqiyqä yanä. ² Inqe, hiqä-hiuäni näqñqä änguänä tiini ae ämakuwi. Hiunji Naqä Iqu äquvepqänqe, “Ämaqä quwä-meqä hñqu maquvepqa yänqiyä” kñuä ämenä pmetanqua, maqñqä äquvepqa-pani, maqänä ii timäuniqe. ³ Ämaqe, “Ne tängani hanä-iqä mänemeqä änguä äpmenunä” tätqätanguwänga, apäkiqua ymeqä mipñqänä täñä-huñqä naqänänä maqänä äwimeqä-pani, qui iwimäkätñqä-pqe maqänä ii wimeniqe. Ingani qu hanä-iqä naqä iquenqe, zä mäpmeqä ipnuwi.

⁴ Ämaqe, quwä-meqä hñqu quvepqañgi äqumbiyänga, iquenyqä yäunüä ipnä. Inäqe, neyämaqäüä, he suqä hiawiqä qua täutanä iu mäpmeqä ipinjæ, hiunji iqu quwä-meqä enqä-pa, quvepqañga, he yäunüä ipnuwä ma, oee. ⁵ Ne hea witanqi pisqä imä asusua itanä imäkätunquä iqune maetqe, oee. Ne hiunji imänätanqi, nätmätqä eeqäpnä we-huñqä iqi hinuä äqunanä, imäkätunquä iquneyi. ⁶ Inji, ne hiaqäqe, ämaqä huizi äwiñuwä-pani mäwiqä itanä, neqä Naqä Jisasi Iqu anjumä quvepqenqä hinuä äqänanä, kñuä yasämä ämetanä pmetatunque. ⁷ Ii tiinji. Ämaqä hiaqäqenqänä äwinyätñqä iqua, qu heatqängani hiaqäqä witpnä. Itanga ämaqä

wainqä-eqä yänänäqñqeta, kñuä iqe qämä-qämä iwimäkätñqä iqua, qu heatqänğanı i imäkpnä. ⁸ Inäqe ne iinjä ma, we-hunqä iutañä eanitañi, ne kñuä yasämä ämetanä tiinjä pmetatunq̄ue. Ämaqä mäkä-iqä hñqu, nätmatqä quikuä iqi ktqä äqumuätänänqä-pani, ne suqä quuvqä heqiyqä iqutä, ämaqä huizi iunqä neqä qeqä-quuvqä imda änenyätñqä iqutä, iquaqu mävquatämäuqä, a yänänäqñqä äqätanä. Itanğa ämaqä mäkä-iqä hñqu, nyuänä ämuasmänq̄e nyuänä qui imäkñqänqä ämäunqä-pani, ne Jisasi Iqu anğumä änyä-hänjä imäkäqumuatänaiyäninjä diñq̄e, kñuä iqä yänänäqñqä ämenä, hiñuä äqänanä äpmenä. ⁹ İi tiinji. Goti Hanjuwä Iqu, Iqueqä äwqä tnäninjä zä iquatunquä mänätänaiyqä ikq̄e. Iqu ne, neqä Naqä Jisasi Kraisi Iquesa, hänjä inemäkäqumuatäniqä diñqä ätänaikq̄e. ¹⁰ Jisasi Iqu, ne hänjä yqänä pmetanğquänğa, ä ae äpäkonatquänğa äpätq̄e, ne Iqutä hea ique-ique anä pmetaniquenqä, äpäkonğq̄e. ¹¹ İnı he suqä tänğa tä itqänuwä-panä tiinji, hiqä-hiuä kukñuä tque ätnäpiyitañi, yänänäqñqä imäkñganğpu.

Suqä äñguänäninjä imäkq̄enqä

¹² Neyämaqäüä, he tii imäkñqä yatñqä iqu. Ämaqä, heyaqä awä iqi wäunüä dnä huqä ipu, Naqä Iqueä äwiñqä dunä ämeyäpu, “suqä quvqä ii mimäkqä pambiyä” etätqänuwä iquauñi, heqä naqä enqä-pa quñğpñq̄e. ¹³ Iqua he yätämäkqä e eyätqänuwä iunq̄e, kñui äñguänä indqänäpu,

heqä äwqä imda enğanğuti, iquau mändi makittqiyqä, iquauqä yoqe, haqä muämuäqäpnqe. Hiqä äwqe, hanuä imbu, pmetpnqe.

¹⁴ Neyämaqäüä, ne kuknuä tiinjä-pqe, yänänäqñqä etqu. Ämaqä wäunüäñqä enyqä itqäñuwä iquauñi, “Enyqä miqä wäunüä ipiyä” ätuäpu, ämaqä zä iqanğuwä iquauñi, yänänäqñqä iwimäkqä kuknuä isua ätuäpu, ämaqä aquvä-aquvä miqanğuwä iquauñi, yätamäkqä äväpu, itanğa ämaqä eeqänänjä iinjä iquauñi, qeiqi iwimäkqäpnqe. ¹⁵ Ämaqä he suqä quvqä etqueqä iqu, iinjä emäkqanğqenqe, kima miqä pambu. Inäqe, hea ique-iquenñi, hiqä-hiuätä, qokä-apäkä huizitä, anğuanä äminyäpu pmetpnqänä, suqä anğuaä dinä imäkqanğpu.

¹⁶⁻¹⁸ He hea ique-iquenñi, yeeqänä ipu, Goti Hanjuwä Iquenyqä tääqä tqe mäwquatämäuqä ipu, nätmätqä äki-äkitanjä emeqe, Goti Hanjuwä Iquenñi, “anğuiqä” tquanğpu. Goti Hanjuwä Iqu, he Jisasi Kraisi Iqutä ämuänñanjuwä iquenä, suqä iinjä imäkqäpnqenqä äwinyätqäüä.

¹⁹ Hiqä hänä-pmeqä iunñi, Dñä Anğuaä Iqueqä tä äsäñqe, mequmuäkqä pambu. ²⁰ Dñä Iinjä Iqu, ämaqe, Goti Iqueqä kukñui hinuä tñqä iwimäkqanği ätquwi, he iinjqe, kñuä quvqä ämepu, mändi makittqiyqä pambu. ²¹⁻²² Inäqe he nätmätqä eeqäpnänñi iwäsäupu, anğui, hiqä kñuä iqä imä ämaipu, quvqä eeqäpnänñi, wimasipu.

Kuknuä yäpakiyi

²³ Goti äwqä hanuä änyanä pmeqä nätapqä Iqu, tiinjä emäkätñqä tääqä ätqu. Iqu he

Iqueqänä epu, aanä ikikinyänä emäkätņqä ätuätqänu. Inji neqä Naqä Jisasi Kraisi Iqu anġi äquvepätqänġa, heqä dnjtä, quuvqetä, huiwitä, quvqä maeqä, aanä qäyunä imäkmbu pmetpņqä, yätamäkqä eyätņqä, tääqä i ätuätqänu. ²⁴ Goti He tääqä etätmakqä Iqu, hinġi-mända mimäkqä, Iqueqä kukņuä ätätqä du qäyunä Imäkqä Iquvi. Inji Iqu he iinġa pmetpņqe, emäkquänä.

²⁵ Neyämaqäüä, Goti Hanjuwä Iqu, ne yätamäkqä neyquätņqenqä tääqä tquanġpu.

²⁶ He äminäpiyänġanġi, quuvqä heqiyqä iquneqä suqä iunġi, quneqä inġpņqe. ²⁷ Nyi neqä Naqä Iqueqä yänänäqņqä iuta, tiinġa etqä. “He tuwanuä tä, ämaqä quuvqä heqiyqä eeqänänġa iu a tuepiyä” etqä. ²⁸ Neqä Naqä Jisasi Kraisi Iqu, Iqueqä qeqä imänqeuta hinġi etapquä.

Goti Hanjuwä Iqueqä Kuknui
The New Testament in the Menya language of Papua
New Guinea

Nupela Testamen long tokples Menya long Niugini

copyright © 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Menya

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2023-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

b1d968ea-da2d-5306-b214-e238bbf38aac